

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

květen 2022

HORNÍ NÁMĚSTÍ – MÍSTO PAMĚTI

z cyklu výstav MĚSTO JINDŘICHŮV HRADEC VE SBÍRCE MUZEA

Pojem „horní náměstí“ nelze v žádné mapě Jindřichova Hradce najít, a přesto každý v Jindřichově Hradci ví, kde se nachází. Dnes se jmenuje Masarykovo, ale ne vždy tomu tak bylo.

Historie města Jindřichova Hradce sahá do 13. století, ale nejdéle v průběhu 15. století se město do obvodu svých hradeb již nevešlo, a tak se začalo rozrůstat za jejich hranice. Na jeho severním konci vznikla souvislejší zástavba, jejímž centrem se stalo prostranství před branou městského opevnění.

Tudy přicházeli kupci od Prahy, sem ústila císařská silnice na Vídeň, zde se stavěly moderní široké bulváry, kterými přicházeli lidé od vlakového nádraží. Tady se Jindřichův

Hradec bavil, obchodoval, ale i odpočíval, proklamoval vlastní stát, vítal prezidenty.

Zde stála Pražská brána, která oddělovala vnitřní město od předměstí, staré město od nového. Nejen Praha má své Nové Město. Název Nové město se brzy ujal, jak dokazují jindřichohradecské městské knihy z konce 15. století. Na počátku 19. století se v pramenech objevuje i jméno onoho prostranství – Neustädter Ring, později také jeho česká obdoba Novoměstské náměstí. Přestože se jeho jméno ve 20. století několikrát změnilo, zůstává nadále zajímavým místem paměti.

Připravovaná výstava ukáže nejenom jeho historickou podobu a ojedinělé archeologické nálezy, ale přiblíží i významné události a slavnosti, které se zde odehrávaly, představí modely různých pomníků, archivní záběry, zajímavosti, či drobnosti, jež se k tomuto místu vztahují.

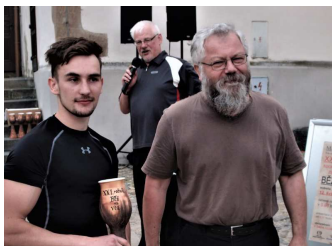
Výstava bude veřejnosti přístupná od 5. května 2022 do 6. ledna 2023 v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka ve Štítného ulici v běžné otevírací době. Těšíme se na Vaši návštěvu.

Lenka Dvořáková

XXIII. ročník soutěže BĚŽ NA VĚŽ

Srdečně Vás zveme na XXIII. ročník oblíbené sportovně zábavné soutěže Běž na věž, která se uskuteční v sobotu 14. května. Prezentace účastníků bude probíhat od 8.30 hodin u městské vyhlídkové věže. Občerstvení je zajištěno v Dada klubu Kasper. Vrchním komisařem závodu bude jako již tradičně kolega historik Vladislav Burian.

Oproti poslednímu ročníku, který se díky pandemii konal v roce 2019, máme pro závodníky připravenou drobnou změnu, která potěší zejména zástupkyně něžného pohlaví. Všechny věkové kategorie, vyjma kategorie veteránů, jsme rozdělili na samostatnou mužskou a ženskou kategorii. Šanci získat jeden z 11 keramických pohárů z dílny Romany Hulíkové, tak mají letos konečně i ženy. Každý závodník obdrží diplom, absolutní vítěz si odnese putovní pohár ředitele muzea.

Rozpis kategorií pro letošní ročník: dívky do 15 let; chlapci do 15 let; mládež/dívky do 25 let; mládež/chlapci do 25 let; dospělí/ženy nad 25 let; dospělí/muži nad 25 let; mladší senioři/ženy nad 35 let; mladší senioři/muži nad 35 let; starší senioři/ženy nad 45 let; starší senioři/muži nad 45 let; veteráni nad 55 let.

Přijďte zdolat 153 schodů městské vyhlídkové věže a pokusit se překonat dosavadní rekordy Daniela Radvanského z roku 2012 s časem 38,47 sekund při mokré kratší verzi a v roce 2018 s časem 40,06 při klasické vzdálenosti závodu. Těšíme se na setkání s Vámi při závodech!

Martina Machartová

MUZEJNÍ NOC ZA LIDOVKU

V rámci 18. ročníku celostátního Festivalu muzejních nocí připravilo Muzeum Jindřichohradecka na pátek 27. května 2022 muzejní noc v areálu kostela sv. Jana Křtitele a minoritského kláštera, tentokrát v duchu lidových tradic.

V době mezi 18. a 22. hodinou se návštěvníci rozsáhlého areálu kláštera a kostela podívají do světa lidových obyčejů tak, jak probíhaly v rámci celého zvykoslovného roku od jara do zimy.

Jarní čas představí především období velikonoční s barvením kraslic a pletením pomlázek, tradiční pálení čarodějnic a stavění májů. Pro léto to budou typické poutě s kolo-toči, střelnici, stánky, kouzelníky a kejklíři. Podzim pak představí sklizňové slavnosti, pečení brambor a posvícení. Adventnímu času, Vánocům a masopustu se bude věnovat zimní část muzejní noci. Vedle dramatických a hudebních vystoupení, které budou probíhat v průběhu celé muzejní noci, je připravena také zábavná vědomostně-sportovní soutěžní hra pro děti i dospělé, v rámci které si budou moci vyrobit tradiční zvykoslovné předměty a vyzkoušet různé činnosti spojené se zvykoslovným rokem. V závěru muzejní noci pak proběhne velká světelná show.

Muzeum Jindřichohradecka zve srdečně na tuto mimořádnou akci malé i velké návštěvníky. Přijďte, nebudete litovat svého času. Pobavíte se a zároveň se dozvíte zajímavosti o tom, jak žili vaše prababičky a pradědečkové.

Alexandra Zvonařová

JINDŘICHOHRADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY

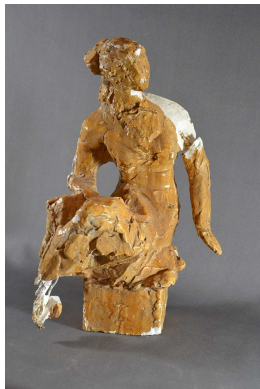
ALEGORIE NEŽÁRKY

V následujících dílech seriálu se zaměříme na významná sochařská díla, která se stala nedílnou součástí architektury, dále na funerální plastiku, reliéfy či reliéfní pamětní desky. Protentokrát ale ještě zůstaneme na půdě muzea.

Během prvního čtvrtletí roku 1987 započala rozsáhlá úprava atria muzejní budovy na Balbínově náměstí. V projektu se předpokládalo s vytvořením nového členění prostoru s kašnou a zelení umožňující kulturní využití převážně hudebního a divadelního zaměření. Listopadovými událostmi roku 1989 práce na nějakou dobu ustaly, avšak již v roce 1991 došlo na přehodnocení původního projektu a na jeho novou úpravu. V ní se počítalo s vytvořením kamenem obložené kašny s vodotryskem, s umístěním renesanční voliéry a vznikem úhlopříčně rozložených cestiček. Zbylá plocha měla být osázena trávou. I když revitalizace prostoru nádvoří skončila v roce 1993, zachovalo si s menšími úpravami svou tehdejší tvář až do dnešní doby. Během roku 1996 byly umístěny do podloubí atria originály soch ze sloupu Nanebevzetí Panny Marie, který v té době procházel náročným restaurováním, a tím byl položen základ rozsáhlého lapidária.

Jako poslední na dlouhou dobu obohatila atrium v červnu roku 1997 socha nazývaná Allegorie Nežárky od malíře a sochaře Vladimíra Vondráčka (1922–1992). Jednalo se o sekundární umístění sochy, jelikož v projektu přestavby atria s ní nebylo počítáno. Přestože bronzová socha o celkových rozměrech 145 x 105 x 75 cm vznikla již roku 1989, vlivem různých průtahů se jí podařilo osadit na nově zvolené místo až několik let po smrti autora. Kromě samotné sochy se ve sbírce dochoval, byť v poškozeném stavu, také její sádrový model. Úsměvnou zajímavostí finální podoby sochy je, že trpí „jistou fyzickou anomálií“ – na ruce natažené nad vodotryskem má totiž šest prstů.

Malíř a sochař Vladimír Vondráček pocházel z pražské čtvrti Bráník, v letech 1942–1945 studoval na soukromé škole malíře Josefa Šilhavého. Na sklonku druhé světové války byl totálně nasazen na železnici, později se stal drážním dispečerem v Praze. Po válce se dovzdělával na Ukrajinské malířské akademii u profesora Jana Ivana Kulce. V roce 1948 se stal členem Svazu československých výtvarných umělců. Od roku 1955 žil v Úvalech u Prahy, avšak poslední roky života trávil v Kutné Hoře, kde také zemřel. Inspiraci ve tvorbě hledal nejen v přírodě, lidech, architektuře, ale i v klasické hudbě. Zabýval se mimo jiné sochařskou tvorbou, návrhy interiérů a restaurátorským. Byl autorem návrhů svítidel v restauraci letiště Praha-Ruzyně, návrhu dubových dveří a kování na zámku Zbraslav či v refektáři Klementina v Praze.

Jakub Valášek

Zprávy

Expozice v jezuitském semináři jsou otevřeny denně mimo pondělí od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. **Městská vyhlídková věž** je v květnu otevřena pouze o víkendech a svátcích od 10.00 do 12.30 a od 13.30 do 18.00 hodin.

Výstavní prostory v minoritském klášteře jsou otevřeny denně mimo pondělí od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin. **Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou** ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

* * *

Od čtvrtka **5. května** bude ke shlédnutí v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici výstava **HORNÍ NÁMĚSTÍ – MÍSTO PAMĚTI. MĚSTO JINDŘICHŮV HRADEC VE SBÍRKÁCH MUzea**. Výstava potrvá do 6. ledna 2023.

Již XXIII. ročník sportovně zábavné soutěže BĚŽ NA VĚŽ se uskuteční v **sobotu 14. května**. Prezentace závodníků proběhne u městské vyhlídkové věže **od 8.30 hodin**. Závod začíná v **9.00 hodin**.

Zveme Vás na MUZEJNÍ NOC pořádanou na téma **Jihočeský lidový rok**, která se koná v **pátek 27. května od 18.00 do 22.00 hodin**. Na programu budou hry s plněním úkolů a řada vystoupení pro děti i dospělé.

Ve výstavní síni „V jezuitském semináři“ na Balbínově náměstí probíhá **do 29. května 2022** výstava scratchboardů a olejů Zdeňka Pundy nazvaná **ČERNÁ PŮL, PŮL BÍLÁ**.

Ve výstavním sále „Ve Svatojánské“ v objektu bývalého minoritského kláštera na Vás čeká výstava **ŠERKA, ŠAŠÍ, MĚCHURA – TO JE NAŠE KULTURA**. Výstava bude otevřena **do 6. ledna 2023** a bude ji doprovázet bohatý edukační program.

Stále můžete navštívit autorskou výstavu vizuálního umělce PATRIKA PROŠKA – HIC ET NUNC v minoritském klášteře ve Štítného ulici. Výstava je prodloužena **do 31. května 2022**.

V konferenčním sále v minoritském klášteře pokračuje výstava **J. A. KOMENSKÝ VE SBÍRKÁCH MUzea** s edukačním programem, který potrvá až do 30. června 2022.

Spolek přátel starého Jindřichova Hradce a Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zvou na přednášku PhDr. Michaely Körnerové Chládkové **ZAPOMENUTÝ VYNÁLEZCE FERDINAND JÍRA**. Přednáška se uskuteční v pondělí **9. května v 18.00 hodin** v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Ročník XXXI. 5/2022

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Pikal

Registrační značka: MK ČR 11673

Redakce: PhDr. Štěpánka Běhalová, Ph.D., MgA. Jakub Valášek, Bc. Iveta Maryšková

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo náměstí 19/I, Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovny), e-mail: muzeum@mjh.cz, www.mjh.cz